

Agata Tatarenko

## Pierwsze 100 dni prezydentury Petra Pavla: podsumowanie

Pierwsze 100 dni sprawowania urzędu, zgodnie z zapowiedziami Petra Pavla, było okresem wprowadzania zmian w organizacji pracy Kancelarii Prezydenta Republiki Czeskiej. Uwidoczniło się to zwłaszcza w porównaniu do mało dynamicznej prezydentury jego poprzednika na stanowisku – Miloša Zemana. Działania podejmowane przez gabinet prezydenta oraz liczne podróże, krajowe i zagraniczne, przyczyniły się do budowania wizerunku Petra Pavla nie tylko jako byłego generała i specjalisty w zakresie bezpieczeństwa, ale także jako sprawnego polityka. Wpływ na to miała skuteczna komunikacja zarówno ze społeczeństwem przy użyciu odpowiednio dobranych do celów mediów społecznościowych, jak i z przedstawicielami mediów.

Po zaprzysiężeniu na stanowisko prezydenta Republiki Czeskiej Petr Pavel ogłosił, co zamierza osiągnąć w czasie 100 pierwszych dni sprawowania urzędu. W specjalnie przygotowanym dokumencie, który został przedstawiony opinii publicznej, znalazły się zapowiedzi dotyczące wprowadzenia nowych zasad, m.in. w zakresie organizacji pracy w Kancelarii Prezydenta Republiki Czeskiej oraz komunikacji z mediami i społeczeństwem, kontroli w gabinecie prezydenta, ale także spotkań mediacyjnych z przedstawicielami koalicji rządzącej i opozycji ([„Komentarze IEŚ”, nr 817](#)).

**Organizacja pracy w Kancelarii Prezydenta.** Zadaniem, które zrealizowano jako pierwsze, było wprowadzenie zmian personalnych oraz nowych zasad pracy w Kancelarii Prezydenta. Nazwiska znacznej części zespołu kancelarii zostały ogłoszone krótko po zaprzysiężeniu Petra Pavla na stanowisko prezydenta (zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 810](#)). W czasie ostatnich kilku miesięcy powstała także nieformalna grupa doradców do spraw polityki zagranicznej, w skład której weszli: Petr Kolář, Karel Schwarzenberg, Michael Žantovský, Jiří Pehe, Tomáš Petříček, Jan Macháček. Dodatkowym zadaniem, przed którym stanęła przede wszystkim Jana Vohralíková, powołana przez Pavla na stanowisko szefowej Kancelarii Prezydenta, była organizacja pracy osób wywodzących się ze środowiska Pavla oraz pracowników kancelarii zatrudnionych w czasie sprawowania urzędu przez Miloša Zemana.

**Komunikacja i otwartość.** Petr Pavel w planie na 100 pierwszych dni zapowiedział także zmiany w sposobach i formach kontaktu Kancelarii Prezydenta z mediami i społeczeństwem. Kwestię tę szeroko anonsowała również rzeczniczka prezydenta Markéta Řeháková. Planowano m.in. wprowadzenie regularnych briefingów dla dziennikarzy, w ramach których mieli oni uzyskiwać aktualne informacje na temat realizowanych działań i planów Petra Pavla. System ten wcielono w życie i spotkał się on z przychylnym przyjęciem przez środowisko czeskich dziennikarzy. Do połowy czerwca przeprowadzono ponad 33 spotkania z przedstawicielami mediów. Z kolei na poprawę komunikacji prezydenta ze społeczeństwem miało wpłynąć unowocześnienie oficjalnej strony internetowej prezydenta. Jak dotąd, tego założenia nie udało się zrealizować z uwagi na – jak podała Kancelaria Prezydenta – skomplikowany system witryny. Na początku czerwca uruchomiono jedynie adres e-mail, na który dziennikarze mogą wysyłać swoje pytania. Z kolei w maju 2023 r. w gabinecie prezydenta powstało stanowisko ds. mediów cyfrowych, które objął Matěj Křístek. Jak dotąd nie przedstawiono strategii komunikacyjnej skierowanej do młodych ludzi, co zapowiadał zarówno sam Pavel, jak i jego rzeczniczka.

**Otwarcie Zamku Praskiego na społeczeństwo.** Jednym z działań zapowiedzianych w planie i podjętych przez Kancelarię Prezydenta było otwarcie Zamku Praskiego, siedziby prezydenta, na obywateli. W tym celu zamek ma przejść rewitalizację, która według przedstawionych planów zostanie poddana dyskusji z udziałem architektów oraz konsultantów zewnętrznych. Zmienić ma się również oferta kulturalna proponowana przez zamek. W kwietniu Pavel wraz z ministrem spraw wewnętrznych Vítem Rakušanem (STAN) i szefem policji Martinem

Vondráškem ogłosili, że obowiązkowe kontrole przy wejściach na teren zamku, wprowadzone podczas prezydentury Zemana, zostaną zastąpione kontrolami wyrywkowymi. W tym samym miesiącu Pavel podjął współpracę z architektem Josefem Pleskotem, który brał udział w przebudowie architektonicznej Zamku Praskiego w czasie prezydentury Václava Havla. W czerwcu zorganizowano okrągły stół z udziałem historyków, konserwatorów zabytków, architektów i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Jak dotąd wnioski ze spotkania nie zostały w całości upublicznione. Na Zamku Praskim zorganizowano szereg wydarzeń okolicznościowych, w których uczestniczyli przedstawiciele społeczeństwa czeskiego, w tym także dzieci i młodzież. Relacje z takich spotkań prezentowane są za pośrednictwem Instagrama. Z kolei na Twitterze komunikowane są bardziej oficjalne wydarzenia z udziałem Pavla, takie jak spotkania z przedstawicielami władz i opozycji lub oficjalne wizyty składane i przyjmowane przez prezydenta.

**Bezpieczeństwo.** Na Zamku Praskim oraz w instytucjach mu podlegających zapowiedziano kontrole, które miały być przeprowadzone przez czeską Najwyższą Izbę Kontroli (Nejvyšší kontrolní úřad, NKÚ). W raporcie stan ich realizacji został określony jako „w toku”. Według komunikatu obecnie w Kancelarii Prezydenta trwają kontrole Najwyższej Izby Kontroli, Urzędu Bezpieczeństwa Narodowego oraz Służby Akt i Archiwów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

**Kultura polityczna.** W celu ewolucji kultury politycznej w Republice Czeskiej Pavel zapowiedział, że będzie organizował spotkania z przedstawicielami władzy oraz opozycji. Zadanie to udało się mu zrealizować. Prezydent doprowadził do serii konsultacji koalicji rządzącej i opozycji w sprawie projektu reformy systemu emerytalnego. Zorganizował również spotkanie premiera Petra Fiali (ODS) z Andrejem Babišem (ANO), obecnie liderem największej partii opozycyjnej, w czasie którego rozmawiano na temat polityki zagranicznej. Posiedzenie to jednomyślnie zostało ocenione przez czeskie media jako sukces prezydenta. Petr Pavel uczestniczył także w wielu spotkaniach z przedstawicielami różnych partii politycznych. Jak dotąd nie spotkał się jedynie z Tomio Okamura, przewodniczącym skrajnie prawicowego ugrupowania Wolność i Demokracja Bezpośrednia (SPD). Prezydent powiedział jednak, że nie jest temu przeciwny i jeśli Okamura wystąpiłby z prośbą o spotkanie, to wyraziłby zgodę.

**Polityka zagraniczna.** Zgodnie z zapowiedziami ogłoszonymi zarówno w czasie kampanii wyborczej, jak i po zaprzysiężeniu na urząd prezydenta, Petr Pavel w czasie swoich pierwszych 100 dni sprawowania urzędu angażował się w politykę zagraniczną Republiki Czeskiej. Odbył kilka wizyt zagranicznych, w tym na Słowację, do Polski, Niemiec, Danii oraz Ukrainy. Dodatkowo spotkał się z przedstawicielami władz wielu państw, w tym m.in. z Georgią Meloni, premierką Włoch, czy też Alexandrem Van der Bellenem, prezydentem Austrii. Petr Pavel wraz z małżonką wziął udział w koronacji Karola III, zaś w czasie wizyty w Kopenhadze spotkał się z przedstawicielami monarchii w Danii, w tym z królową Małgorzatą II. Prezydent Republiki Czeskiej kontynuował aktywną politykę wspierania Ukrainy w wojnie z Rosją, zwłaszcza w zakresie dostarczania broni i amunicji. Symbolem pomocy było przekazanie przez prezydenta Pavla prezydentowi Zelenskiemu, podczas wizyty w Kijowie, pistoletu CZ 75 Order Lwa Białego (cz. Řád bílého lva), pochodzącego z limitowanej edycji wyprodukowanej przez zakłady zbrojeniowe Česká Zbrojovka. Petr Pavel podtrzymywał także poparcie dla Tajwanu. W czasie wizyty w Pradze Josepha Wu, ministra spraw zagranicznych Tajwanu, prezydent Pavel zaapelował o „większe wsparcie dla demokratycznego rządu Tajwanu, który stoi w obliczu zwiększonego chińskiego nacisku”.

**Wnioski.** Prezydent Republiki Czeskiej zrealizował część zadań zapowiedzianych w planie na pierwsze 100 dni sprawowania urzędu. W toku pozostają kontrole Kancelarii Prezydenta i instytucji, które jej podlegają. Kwestia ta jest ważna z uwagi na oskarżenia wobec ekipy Miloša Zemana, dotyczące nadużyć władzy i prorosyjskiego stanowiska. Za sukces uznano działania mediacyjne pomiędzy koalicją rządzącą i opozycją. Zapoczątkowano również otwarcie Zamku Praskiego dla społeczeństwa, jednak bez znaczących osiągnięć. Petr Pavel wziął udział w wielu spotkaniach z mieszkańcami Republiki Czeskiej, zarówno w Pradze, jak i w innych miejscowościach. W ciągu 100 pierwszych dni udało mu się także skompletować zespół doradców cieszących się sympatią opinii publicznej. Równolegle Pavel był aktywny na arenie międzynarodowej, kontynuując politykę wsparcia Ukrainy i Tajwanu.